

Wojciech Kućko

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

ORCID: 0000-0003-4271-8478

Braterstwo w nauczaniu papieża Franciszka

Abstrakt: Czas pandemii koronawirusa i choroby COVID-19 był okazją do postawienia na nowo wielu pytań, dotyczących relacji międzyludzkich. W tym kontekście Papież Franciszek próbuje podjąć terapię braterstwem, aby „globalizacji obojętności” skutecznie i konsekwentnie przeciwstawić „globalizację braterstwa i solidarności”. Celem artykułu jest ukazanie istoty braterstwa w nauczaniu papieża Franciszka w kontekście nauczania Kościoła katolickiego. W artykule zostają przedstawione biblijne korzenie braterstwa, a także jego inklinacje w magisterium Soboru Watykańskiego II i kolejnych papieży. Reinterpretacja terminu „braterstwo” w myśli Franciszka obejmuje: „mystykę braterstwa”, jego charakter międzyreligijny i społeczny, globalne braterstwo na płaszczyźnie bioetyki i ekologii oraz powiązanie go z „teorią przeciwieństw” (niem. *Gegensatz*), którą papież zaczerpnął od R. Guardiniego.

Słowa kluczowe: braterstwo, braterstwo uniwersalne, etyka, Franciszek, *Gegensatz*, mistyka braterstwa

---

Wprowadzenie

W ostatnich latach papież Franciszek wiele razy powtarzał, że mamy do czynienia nie tyle z epoką zmian, co ze zmianą epoki i że żyjemy „w jednym z tych momentów, w których zmiany nie są już linearne, lecz epokowe”¹. Ważnym wyzwaniem współczesności, zwłaszcza w okresie po pandemii COVID-19, jest budowanie właściwych relacji między ludźmi. Jednym z głównym tematów rozwijanych w nauczaniu papieża Franciszka jest znana od początku chrześcijaństwa propozycja braterstwa, w której upatruje on jednego z istotnych elementów budowania nowego humanizmu i relacji w świecie. Daje to szansę dostrzeżenia w drugim człowieku,

---

¹ Franciszek, „L’umanità è la cifra distintiva”, 4.